

Тема 5. Вплив нетрадиційних технік на розвиток пізнавальних процесів дитини

Розвиток сенсорної сфери. Розвиток дрібної моторики. Розвиток координації рухів. Розвиток просторового мислення. Розвиток творчого мислення. Розвиток пізнавальної активності. Розвиток мови. Організація занять з розвитку пізнавальних процесів дитини шляхом упровадження нетрадиційних технік зображення.

Нетрадиційні техніки зображення – це потужний інструмент, який сприяє загальному розвитку їхніх пізнавальних процесів.

Як нетрадиційні техніки впливають на розвиток дитини?

Розвиток сенсорної сфери:

1.Сприйняття кольору: Діти вчаться розрізняти і поєднувати різні кольори, створюючи різноманітні відтінки.

2.Сприйняття форми: Через експерименти з різними матеріалами діти вчаться бачити різноманітність форм у навколишньому світі.

3.Сприйняття текстури: Дотик до різних матеріалів (пісок, крупа, тканина) розвиває тактильні відчуття.

Розвиток дрібної моторики:

Робота з пензликами, ватними паличками, природними матеріалами сприяє розвитку дрібних м'язів руки, що важливо для підготовки до письма.

Розвиток координації рухів:

Створення малюнків різними нетрадиційними способами вимагає узгодженості рухів руки, ока та тіла.

Розвиток просторового мислення:

Створення композицій, розміщення елементів на аркуші паперу сприяє розвитку просторового уявлення.

Розвиток творчого мислення:

Нетрадиційні техніки стимулюють уяву, допомагають бачити звичні речі по-новому.

Розвиток пізнавальної активності:

Діти досліджують властивості різних матеріалів, ставлять експерименти, шукають нові способи вираження.

Розвиток мови:

Обговорення своїх робіт сприяє розвитку мови, збагачує словниковий запас.

Приклади впливу нетрадиційних технік на розвиток різних пізнавальних процесів

Малювання пальцями: Розвиває тактильні відчуття, координацію рухів, сприяє вираженню емоцій.

Кляксографія: Розвиває уяву, допомагає бачити в хаосі образи.

Відбитки природними матеріалами: Розвиває спостережливість, знайомство з природою.

Монотипія: Розвиває просторове мислення, вчить симетрії.

Як організувати заняття для розвитку пізнавальних процесів?

Створити сприятливу атмосферу: Забезпечити достатню кількість матеріалів, створити затишний куточок для творчості.

Поставити чітку мету: Визначити, які саме пізнавальні процеси ви хочете розвивати.

Підібрати відповідні матеріали та техніки: Вибір матеріалів залежить від віку дітей та поставлених завдань.

Заохочувати самостійність: Дозволити дітям експериментувати, робити помилки і виправляти їх.

Обговорювати результати: Запропонувати дітям розповісти про свої роботи, порівняти їх.

Нетрадиційні техніки зображення – це ефективний інструмент для всебічного розвитку дитини. Вони допомагають дітям пізнавати світ, розвивати свої творчі здібності та готуватися до школи.

Важливо пам'ятати:

Заняття з нетрадиційних технік мають бути систематичними.

Вихователь має бути творчою особистістю і постійно шукати нові ідеї для занять.

Співпраця з батьками сприяє закріпленню отриманих навиків у домашніх умовах.

Сутність пізнавальних процесів у молодшому шкільному віці

Пізнавальні процеси – це психічні процеси, що забезпечують сприймання, обробку та використання інформації (відчуття, сприймання, увага, пам'ять, мислення, уява, мовлення). У молодшому шкільному віці вони активно формуються і потребують різноманітних стимулів, зокрема сенсорних і творчих.

Роль мистецької діяльності. Нетрадиційні техніки зображення створюють умови для: багатоканального сприймання (зір, дотик, рух); активізації дослідницької діяльності; розвитку образного та асоціативного мислення.

Етапи організації заняття

1. Мотиваційний етап: створення емоційного настрою (загадка, казка, проблемна ситуація); демонстрація незвичного способу малювання.

2. Ознайомлення з технікою: коротке пояснення прийому; показ виконання (демонстрація).

3. Практична діяльність: самостійна або групова робота; експериментування з матеріалами; індивідуальна підтримка учнів.

4. Рефлексія та обговорення: аналіз результатів; вербалізація досвіду («Що було цікаво?», «Що відчували?»); підведення підсумків.

5. Методи та прийоми роботи: ігрові методи (творчі ігри, казкові сюжети); проблемні завдання («Що можна створити з плями?»); експериментування з матеріалами; колективні творчі роботи; інтегровані вправи (поєднання з мовленням, математикою, природознавством).

Приклади організації занять

Математика: створення орнаментів відбитками (поняття симетрії, ритму);

Мовно-літературна галузь: ілюстрування казки у техніці плямографії;

Природнича галузь: створення пейзажів із природних матеріалів.

Педагогічні умови ефективності:

підготовка матеріалів і безпечного середовища;

врахування індивідуальних особливостей дітей;

підтримка ініціативи та самовираження;

поєднання традиційних і нетрадиційних технік;

систематичність використання.

Нетрадиційні техніки зображення є ефективним засобом розвитку пізнавальних процесів молодших школярів, оскільки поєднують сенсорний досвід, рухову активність і творче мислення. Їх цілеспрямоване впровадження в освітній процес сприяє формуванню ключових компетентностей, активізує пізнавальну діяльність і забезпечує цілісний розвиток особистості дитини.